

Verksamhetsplan 2010 för Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, är en förening med Fältbiologerna, Svenska naturskyddsföreningen, Naturskyddsföreningen i Kalmar län, Naturskyddsföreningen i Uppsala län, samt Opinionsgruppen för säker slutförvaring i Östhammar (Oss) som medlemmar. MKG har som syfte "att verka för det på lång sikt miljö- och hälsomässigt bästa hanterandet av avfall från kärnteknisk verksamhet i Sverige".

MKG är konstituerad för ett långsiktigt arbete med kärnavfallsfrågor, däribland den pågående samrådsprocessen inför kärnavfallsindustrins eventuella ansökan om att få bygga en inkapslingsanläggning och ett slutförvar för använt kärnbränsle. Huvudfokus för verksamheten är deltagande i samrådet för slutförvaring av använt kärnkraftsbränsle och förberedelser för att ge yttranden över en kommande ansökan om tillstånd för en slutförvarsanläggning.

Föreningen ska:

- Delta i och påverka utvecklingen av samrådsprocessen för att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning inför en eventuell ansökan om att bygga ett slutförvar för högaktivt kärnkraftsavfall
- Förbereda för att ge yttranden över en kommande ansökan om tillstånd för en slutförvarsanläggning
- Stödja medlemsorganisationerna i deras arbete med kärnavfallsfrågor i samrådsprocessen
- Agera som nationell aktör inom kärnavfallsområdet
- Informera viktiga nyckelpersoner och grupper om slutförvarsfrågan
- Följa kunskapsutvecklingen inom kärnavfallsområdet, arbeta med specifika sakfrågor, samt identifiera nya frågor som är viktiga för miljö och hälsa i ett långsiktigt perspektiv
- Undersöka de juridiska aspekterna på kärnavfallshanteringen
- Inhämta kunskaper och erfarenhet från expertrådet
- Lämna yttranden över remisser
- Genomföra seminarier
- Genomföra ett årsmöte och andra möten

- Ta fram publikationer, utveckla hemsidan och distribuera ett nyhetsbrev
- Bevaka den internationella utvecklingen inom kärnavfallsområdet

Verksamheten under 2010 kommer i linje med detta att inriktas på följande uppgifter:

1. Deltagande i och påverkan på samrådsprocessen

MKG kommer under året att delta i samrådsmöten på lokal, och i den mån möjlighet ges på regional nivå. Föreningen kommer dessutom att fortsätta att bedriva samrådsarbete på nationell nivå. Kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag SKB har aviserat att samrådet under 2010 ska avslutas med ett samråd om en slutlig preliminär miljökonsekvensbeskrivning, MKB.

I samrådet kommer MKG att lyfta en mångfald av frågor som är viktiga för hälso- och miljöperspektivet på kärnavfallsfrågan. Frågorna identifieras bland annat med hjälp av föreningens expertråd och via kontakter med andra experter.

Föreningen har målet att verka för att samrådsprocessen utvecklas så att resultatet blir ett bättre underlag inför den juridiska hanteringen av kärnavfallsfrågan.

2. Stöd till medlemsorganisationerna i deras arbete med kärnavfallsfrågor i samrådsprocessen

I samarbete med de medlemsorganisationer som arbetar lokalt i berörda kommuner ska MKG ge stöd vid lokala samrådsmöten och andra lokala aktiviteter. Lokala seminarier genomförs i samarbete med medlemsorganisationerna och stöd kan ges till medlemsorganisationernas remissarbete.

3. Agera som nationell aktör inom kärnavfallsområdet

Föreningen ska underhålla och utveckla sina kontakter med Strålsäkerhetsmyndigheten, Kärnavfallsrådet, kärnavfallskommunerna Östhammar och Oskarshamn, andra aktörer och med rikspolitiken. I Östhammars kommun, kommunen som SKB valt för en lokalisering av ett slutförvar för använt kärnkraftsbränsle, kommer MKG att verka för en ökad växelverkan med kommunens grupper för kärnavfallsarbete. MKG kommer även att öka kontakterna med olika intressenter på Åland. Samarbetet med andra miljöorganisationer fortsätter. Föreningens internationella kontakter ska utvecklas ytterligare.

MKG ska verka för fortsatta informationsmöten där Strålsäkerhetsmyndigheten informerar miljöorganisationer och berörda kommuner om det som händer i de nationella samråden mellan kärnkraftsindustrin och myndigheterna, om myndigheternas granskningsarbete och om myndigheternas syn i olika sakfrågor. MKG ska verka för att Strålsäkerhetsmyndigheten förbereder sin granskning av ansökan så att det blir möjligt för externa aktörer att få insyn och ge synpunkter i granskningsarbetet.

MKG kommer att följa Kärnavfallsrådets genomlysningssprojekt och aktivt delta i rådets utfrågningar, seminarier och öppna rådsmöten.

4. Informera viktiga nyckelpersoner och grupper om slutförvarsfrågan

MKG kommer att informera viktiga nyckelpersoner och grupper om slutförvarsfrågan.

5. Följa kunskapsutvecklingen inom kärnavfallsområdet, arbeta med specifika sakfrågor, samt identifiera nya frågor som är viktiga för miljö och hälsa i ett långsiktigt perspektiv

Genom att delta i samrådsprocessen och genom kontakter med andra aktörer kommer föreningen att följa den nationella utvecklingen inom kärnavfallsområdet.

Föreningen kommer i olika projekt att ta fram saklig information om kärnavfallshanteringens miljö- och hälsoeffekter och kommer att granska förslag och olika alternativ för nationell kärnavfallshantering. Viktiga frågeställningar är de som påverkar alternativredovisningar av metod och plats samt frågeställningar som påverkar den långsiktiga säkerheten av slutförvaret, t ex korrosion av koppar, erosion av lerbufferten och påverkan under istider. En annan viktig fråga rör behovet av scenarier för avsiktliga och spekulativa mänskliga intrång, som exempelvis är kopplad till risker för kärnvapenspridning. Ytterligare en viktig fråga är behovet av ett samhälleligt mål och funktionskrav för ett slutförvar för använt kärnkraftsbränsle,

MKG kommer att fortsätta granskningen av industrins forskningsarbete och av dess utveckling av säkerhets- och system analyser. MKG kommer att bevaka kunskapsutvecklingen vad gäller den alternativa metoden djupa borrhål. MKG kommer även att följa frågan om regional grundvattenströmning och dess betydelse för långsiktig miljösäkerhet för ett slutförvar.

Föreningen kommer att arbeta för att identifiera nya frågeställningar inom kärnavfallsområdet som är av vikt för miljö och hälsa som kan lyftas i samrådsprocessen. Vid behov kan dessa utvecklas till specifika sakfrågor.

6. Undersöka de juridiska aspekterna på kärnavfallshantering

Föreningen kommer att arbeta med de juridiska aspekterna av kärnavfallsfrågan, bland annat med frågor som rör alternativredovisningar och samrådsprocessen.

Föreningen kommer att granska industrins förberedelser för att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning och för att lämna in en ansökan om att få bygga ett slutförvar för använt kärnkraftsbränsle.

Föreningen kommer att fortsätta sina förberedelser inför en kommande miljöprövning av en ansökan om att få bygga ett slutförvar för använt kärnkraftsbränsle. MKG kommer att etablera kontakt med Miljödombstolen för att tidigt kunna ge sina synpunkter på miljöprövningsprocessen.

7. Inhämta kunskaper och erfarenhet expertrådet

Föreningen kommer under året ha en kontinuerlig dialog med medlemmarna i MKG:s expertråd.

8. Yttranden över remisser

Föreningen kommer att lämna yttranden över remisser.

9. Genomförandet av seminarier

Föreningen kommer att under året att genomföra seminarier och andra kunskapsuppbyggande aktiviteter. Detta arbete kan genomföras i samarbete med andra aktörer.

10. Genomförandet av årliga möten

Föreningen kommer att genomföra ett årsmöte. Föreningen kommer också ha verksamhetsutvecklande möten.

11. Publikationer, hemsida och nyhetsbrev

Föreningen kommer att publicera broschyrer, informationsblad och rapporter att användas i samrådsprocessen. Dessa översätts när det bedöms önskvärt till engelska.

Föreningen kommer att utveckla sin hemsida och fortsätta hålla den väl uppdaterad. För att andra aktörer och intresserade i samrådsprocessen lättare ska kunna följa MKG:s arbete så kommer 3-5 nyhetsbrev att ges ut. MKG kommer också att sammanställa sina synpunkter i informationsblad att presentera i samband med samråden.

12. Bevakning av internationell utveckling

Föreningen kommer att under året att följa vad som händer inom kärnavfallsområdet internationellt. Föreningen har även kontakt med organisationer och experter utomlands för att diskutera frågeställningar under granskningen.